

Γεωμετρία του Επιπέδου – Πυθαγόρειο θεώρημα

Η εκατόμβη του Πυθαγόρα

Ο συγγραφέας της *Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων*, Lewis Carroll (1832-1898), ήταν ένας από τους πιο αγαπημένους συγγραφείς παιδικών βιβλίων. Ήταν όμως και σπουδαίος μαθηματικός! Το πραγματικό του όνομα ήταν Charles Lutwig Dogdson. Στο βιβλίο του *A New Theory of Parallels* που γράφτηκε στο Λονδίνο το 1895, σχολιάζει το Πυθαγόρειο Θεώρημα και τον Πυθαγόρα:

Ούτε τριάντα χρόνια ούτε τριάντα αιώνες επηρεάζουν τη διαύγεια, αλλιώς τη γοητεία της γεωμετρικής αλήθειας. Το θεώρημα φερειπειν που ορίζει ότι «το τετράγωνο της υποτεινουσας ενός ορθογωνίου τριγώνου ισούται με το άθροισμα των τετραγώνων των καθέτων πλευρών του» είναι τόσο εκθαμβωτικά όμορφο τώρα, όσο και όταν το ανακάλυψε ο Πυθαγόρας, ο οποίος γιόρτασε το γεγονός αυτό, όπως λέγεται, θυσιάζοντας 100 βόδια – ένας τρόπος απόδοσης τιμών στην Επιστήμη, ο οποίος πάντοτε μου φαινόταν ελαφρώς υπερβολικός και άσκοπος. Μπορούμε βεβαίως να φανταστούμε κάποιον, ακόμα και στη «διεφθαρμένη» εποχή μας, να γιορτάζει κάποια θαυμαστή επιστημονική ανακάλυψη προσκαλώντας ένα-δυο αγαπημένους του φίλους να τον συνοδεύσουν σε ένα γεύμα με φιλέτο και καλό κρασί. Αλλά μια **εκατόμβη!** Προς τι οι τεράστιες αυτές ποσότητες βοδινού;

Για το ίδιο θέμα, ο Γερμανός συγγραφέας Karl Ludwig Borne (1786-1837) είπε με χιούμορ τα εξής: «Όταν ο Πυθαγόρας ανακάλυψε το θεμελιώδες Θεώρημά του, θυσίασε 100 βόδια. Έκτοτε, όλα τα 'βόδια' (ochsen, δηλαδή βόδι, στα γερμανικά σημαίνει τον ανεπίδεκτο μαθήσεως) τρέμουν όποτε ανακαλύπτεται μια νέα αλήθεια».

Ο Γερμανός ποιητής Adelbert von Camisso (1781-1838) έγραψε το παρακάτω ποίημα για το ίδιο θέμα:

Η αλήθεια ακτινοβολεί και είναι αιωνία
Μα να τη δει ο ανόητος έχει αδυναμία
Ίδια και το Θεώρημα του μέγα Πυθαγόρα
Την πλάση την εθάμπωνε, ανέκαθεν και τώρα.

Γί αυτή τη χάρη του την τόσο θεσπεσία
Ο Πυθαγόρας έκανε μια υψηλή θυσία
Δεκάδες βόδια έριξε επάνω στην πυρά
Προς τους θεούς αξέχαστη κι αιώνια προσφορά.

Έκτοτε, απανταχού της γης τα βόδια
Μια νέα αλήθεια μόλις αντικρύζουν
Από το φόβο τους αρχίζουν να μουγκρίζουν.

Μπρος στην αλήθεια λύνονται
Ουαί αν με το Πυθαγόρειο μπλέξουν
Ανίδεα, ανίκανα το φέγγος του ν' αντέξουν.

~~~~~

Πηγή:

Ελι Μαορ. (2008). Το πυθαγόρειο θεώρημα: μια ιστορία 4.000 ετών, Αθήνα: Κάτοπτρο

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ: Η εκατόμβη του Πυθαγόρα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ / ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:

Δημήτρης Διαμαντίδης

Ελισσάβητ Καλογερία

Ειρήνη Πεрусινάκη

Γιάννης Σταμπόλας

Κώστας Στουραΐτης

Βαγγέλης Φακούδης

Γιώργος Ψυχάρης

ΕΚΔΟΣΗ: 1.0

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28-12-2024

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΕΠ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή